

Inför deviceoperation

Inför deviceoperation

Den här informationen är till dig som ska få en device, alltså pacemaker, hjärtstartare (ICD) eller hjärtsviktpacemaker (CRT).

Före operationen

Om du använder blodförtunnande medicin kan du behöva göra ett uppehåll. Du får besked om detta i förväg. Inför operationen ska du duscha tre gånger med Descutan för att minska mängden bakterier på huden och därmed minska risken för infektion. Efter den första duschen ska du **inte** ta på dig smycken eller smörja in dig med hudkräm.

På operationsdagen ska du vara fastande. I vissa fall får du äta en lätt frukost och därefter vara fastande. Du får en infart i ett blodkärl i armen där du får vätska och antibiotika. Du får också Paracetamol och vid behov även lugnande medicin. Du ska ha på dig patientkläder.

Det är viktigt att du går på toaletten innan du åker till operationssalen, eftersom det inte finns någon patienttoalett där nere. Om du använder inkontinensskydd ska du ha det på. Precis innan du körs till operationen får du långa operationsstrumpor som håller benen varma. De ska inte användas när du går runt på avdelningen.

Under operationen

När du kommer till operationsavdelningen får du en operationsmössa och ett varmt täcke. Personalen kontrollerar ditt personnummer, eventuella allergier och annan viktig information. Operationsområdet tvättas en gång till med Descutan. Du som patient får oftast gå in själv i operationssalen, men ibland kan även sängen köras in.

På operationsbordet kopplas du till övervakningsutrustning. Huden tvättas med Klorhexidinsprit och du täcks med sterila dukar som gör att du inte ser själva ingreppet. Du är vaken och kan prata med personalen hela tiden.

Operationen börjar med att teamet går igenom ditt namn, personnummer och vilket ingrepp som ska göras. Du får lokalbedövning under huden, vilket kan sticka eller spänna. Läkaren lokaliserar sedan ett blodkärl under nyckelbenet. Ibland används kontrastmedel eller ultraljud som hjälp. Genom blodkärlet förs en eller flera elektroder in till hjärtat. Hur lång tid detta tar varierar eftersom anatomin ser olika ut hos olika individer.

När elektroden är på plats görs tester för att kontrollera funktionen. Elektroden fästs i hjärtmuskeln oftast via en liten skruv som sitter längst ut i spetsen. Ibland behöver elektroderna flyttas för att få bästa resultat, vilket kan göra att ingreppet tar längre tid. När allt fungerar kopplas elektroderna till dosan, som börjar arbeta direkt. Läkaren gör en liten ficka under huden där dosan placeras. Såret sys ihop, tejpas och täcks med ett vattentätt

förband. Ovanpå sätts ett tryckförband för att minska risken för blödning. När operationen är klar körs du tillbaka till avdelningen.

Efter operationen

Tryckförbandet ska sitta kvar i minst ett dygn. **Under de första tre veckorna ska du bara lyfta armen på den opererade sidan upp till axelhöjd.** Du ska inte heller lyfta tungt eller styrketräna överkroppen. Den andra armen kan du använda som vanligt. När du kommer upp till avdelningen får du äta och dricka samt röra på dig, om inget annat har sagts i samband med operationen. När bedövningen släpper kan du känna smärta, och då brukar Paracetamol vara tillräckligt.

En sjuksköterska från pacemakermottagningen kontrollerar devicen samma dag eller dagen efter operationen. Du får i samband med detta skriftlig och muntlig information.

Möjliga komplikationer

Allvarliga komplikationer är ovanliga. Det är vanligt att få blåmärken och en mindre svullnad vid operationsområdet. I samband med operationen kan du få ett kortvarigt blodtrycksfall eller känna av oregelbunden hjärtrytm som snabbt går över. Det finns en viss risk för infektion, blödning i dosfickan eller att en elektrod lossnar. Mer ovanliga komplikationer är skador i blodkärl eller punktering av lungsäcken eller hjärtsäcken. Risken för detta är mycket liten.

Bilkörning

Reglerna kring bilkörning finns för att skydda både dig och andra i trafiken. Bedömningen görs alltid individuellt av läkare och bygger på hur din behandling fungerar och om det finns risk för plötslig påverkan på medvetande eller reaktionsförmåga. Vi följer Transportstyrelsens föreskrifter.

Pacemaker är oftast inget hinder för bilkörning. För B-körkort skall man avvakta med bilkörning i ett dygn efter operationen. Alla körkortsbehörigheter, även lastbil, buss och taxi, kan vara tillåtna om behandlingen fungerar bra. Efter nyimplantation eller byte av pacemakern skall man vänta minst 2 veckor innan körning av tunga fordon och taxi.

ICD innebär striktare regler. Körkort för lastbil, buss och taxi är aldrig tillåtna. När du får återgå till bilkörning beror på orsaken till att du har fått en ICD. Om ICD är i förebyggande syfte görs körkortsbedömning för personbil, motorcykel och moped vid första läkaråterbesöket efter operationen cirka 4–6 veckor efter operationen. Om du däremot har haft hjärtstopp eller allvarlig arytm gäller körförbud minst 3 månader. Bedömningen är alltid individuell och baseras på förekomsten av arytmier.

Har du frågor om din operation?

På 1177 finns mer att läsa under "Undersökning och behandling", "Operationer", "Operationer i hjärtat och kärlen" och "Att få pacemaker eller ICD".